

ע"פ 7962/15 - יוסף אשורוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 7962/15

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: יוסף אשורוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע
מיום 18.10.2015 בת"פ 8684-11-14 שניתן על ידי
כבוד השופטת ג' שלו

תאריך הישיבה: י"ח באלול התשע"ו (21.09.2016)

בשם המערער: עו"ד אפרת צרפתי

בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

פסק-דין

מונח בפנינו ערעור על חומרת עונש המאסר בפועל שהושת על המערער במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (ת"פ 14-11-8684, כב' השופטת ג' שלו), לפיו הוטלו על המערער העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים בניכוי ימי המעצר, מאסר מותנה, קנס והתחייבות.

המערער הורשע, על פי הודאתו, בחמש עבירות של איסור הפצת חומר מסכן, לפי סעיף 7(א) לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013 (להלן: החוק). הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו התביעה לא תבקש מאסר בפועל לתקופה שמעל לשנה, ואילו הסנגוריה רשאית לטעון באופן חופשי על פי דין.

2. עיקר טענותיה של הסנגורית נסוב סביב הנסיבות האישיות של מרשה. צוין כי המערער, יליד 1972, הוא אדם נורמטיבי שנעדר הרשעות קודמות עד למקרה. כן צוין כי המערער אב לשלושה, אקדמאי, שעבד במשך 15 שנים בתעשייה האווירית. עוד הפנתה הסנגורית לתסקיר שירות המבחן לפיו ישנה התקדמות משמעותית בלקיחת אחריות על ידי המערער, והומלץ לקצר את תקופת המאסר לשישה חודשים על מנת לאפשר למערער לרצות את עונשו במסגרת עבודות שירות.

3. עסקינן בחקיקה חדשה - חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013 - ועל כן ראוי להתייחס לתכליתו ומהותו של החוק. כפי שגם מעיד שמו, חוק זה נועד להילחם נגד התופעה הנפוצה של שימוש ב"סמים חוקיים" לכאורה. השימוש בחומרים כאלה נפוץ במידה מדאיגה, בין היתר בקרב בני נוער וצעירים. "מנתוני משרד החינוך עולה כי כאלפי בני נוער בארץ צורכים חומרים מסכנים, מדי שנה בשנה, ונתונים להשפעות המזיקות של חומרים אלה" (ראו: הצעת חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסוכנים, התשע"ג-2013, ה"ח 783, בעמ' 1020). כמו בתחומים אחרים, ההתפתחות הטכנולוגית או מעין-טכנולוגית מהירה יותר מהיכולת של הדין להתייחס אליה. פער זה מביא לכך שסמים שונים הגורמים להשפעות פסיכואקטיביות (ראו שם) אינם אסורים בדין. כך בשל הצורך לשקול במשורה מהם סמים לצורך הוספתם לרשימה של פקודת הסמים המסוכנים. המענה שניתן על ידי המחוקק הוא קביעת חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, שכולל פרק "סמכויות תפיסה והשמדה של חומר מסכן - הוראת שעה". ישנה חובת דיווח אחת לשישה חודשים מטעם השר לביטחון פנים לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת (סעיף 13 לחוק). כמו כן, קיים בחוק מנגנון של הכרזה דחופה, בהתקיים צורך מיידי לאסור על הפצת חומר מסוים בציבור, והיא תעמוד בתוקף לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים (סעיפים 5-6 לחוק).

4. על רקע זה, יש לתת ביטוי לחומרת המעשים שביצע המערער, בהפיצו חומרים מסכנים שעלולים להגיע, כאמור, לידי הנוער. בענייננו, המערער הפיץ סמים בחמש הזדמנויות שונות, בכמות כוללת של כ-740 גרם. הניסיון להרוויח "כסף טוב ומהיר" - על ידי הכנסת סם חדש לשוק, שאינו מוכר לציבור ועל כן גוברים הסקרנות ו"הרצון לחדש" מבלי להיות מודעים לכוח ההרסני שלו - דורש ענישה מרתיעה והולמת. ידעו נא העבריינין והעבריינין החדש, כי בית המשפט יתרום למלחמה נגד תופעה זו, מבלי שיינתן משקל של ממש לאילוצים הכספיים שהביאו אותם לביצוע המעשה.

אכן, התסקיר חיובי במובנים שונים. ניתן להניח כי מעשי המערער פגעו במשפחתו, בעבודתו וביכולתו להתפרנס בעתיד. ואולם, לצד זאת לא ניתן להתעלם מהערכת שירות המבחן בתסקיר שהוגש לבית המשפט המחוזי, לפיה ב"סיטואציות מסוימות בהן נתון (המערער) ללחץ חברתי או כלכלי ובמצבים בהם הוא מעריך שהוא יכול לקבל רווח

כספי מידי הוא נוטה לרצות את האחר, מתקשה להפעיל שיקול דעת ועלול לפעול באופן שיוביל לפגיעה משמעותית בו ובבני משפחתו". נכון כי בתסקיר המאוחר יותר שהוגש בפנינו צוין כי המערער מתקדם בהפנמת האסור שבמעשיו. טוב שכך - לו ולחברה - ויש לדבר משקל, אך אין בכך למחוק בשלב זה את שורש הבעיה. כך או כך, לנוכח עתירת הסנגורית להסתפק בעבודות שירות על רקע עובדות המקרה, הדגש מושם על המעשה וחומרתו. בראיה זו, ולנוכח הסדר הטיעון, התוצאה העונשית של מאסר בפועל למשך תשעה חודשים אינה עונש חמור המצדיק התערבות על פי דין. עונש זה מתחשב בנסיבות האישיות ואף מקל עם המערער.

ניכר כי בית המשפט המחוזי בגזר דינו שקל את הנושא לגופו ובצורה עניינית, אך היינו מעירים כי יש מקום לתת את הביטוי הראוי לכך שהצדדים הגיעו להסדר טיעון, עם תקרה של שנת מאסר בפועל. יש לזכור ששיקולי ענישה לפי תיקון 113 לחוק העונשין אינם חופפים את השיקולים הרלוונטיים להסדרי טיעון והביקורת הערעורית עליהם.

5. הערעור נדחה. המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום 26.10.2016, עד לשעה 9:00, בימ"ר דקל או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, כ"ב באלול התשע"ו (25.9.2016).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט
